

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Minister
Ingrid ZettermanFöredragande
Rättssakkunnig
Rasmus LindqvistJusterat
Omedelbart**Nr 15**

Fråga om inlämnade invånarinitiativ till

Kökars kommun

ÅLR 2023/9338

29 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen uppmanar Kökar kommun att slutbehandla de två inlämnade initiativen samt att se över sina interna processer för hantering av initiativ.

Bakgrund

En privatperson har den 27 november 2023 inlämnat en skrivelse till landskapsregeringen angående Kökar kommuns hantering av två inlämnade initiativ. Det första initiativet har lämnats in till kommunen i mars 2021 och det andra i januari 2022. Privatpersonen anser att kommunen inte har slutbehandlat de inlämnade initiativen.

Landskapsregeringen har den 8 december 2023 begärt en utredning i ärendet av Kökar kommun. Kommunens utredning har inkommit till landskapsregeringen den 31 januari 2024. I kommunens utredning framkommer att perioden 2021–2022 varit mycket intensiv med hög arbetsbelastning för kommunens förvaltning. Det första initiativet bordlades enligt kommunens utredning av kommunstyrelsen i juni 2021. I ett senare skede har kommundirektören dock varit i kontakt med personen för att redogöra för vad som hänt i ärendet. Det andra initiativet bordlades i februari 2022. Kommunen anser i sin utredning till landskapsregeringen att de båda initiativen har hanterats bristfälligt.

Motivering

Enligt 4 § 1 mom. i kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland ska landskapsregeringen övervaka att kommunerna och kommunalförbunden iakttar gällande lagstiftning.

Enligt 32 § kommunallagen har kommunmedlemmarna rätt att komma med initiativ till kommunen i frågor som gäller kommunens verksamhet. Initiativtagarna ska informeras om det åtgärder som vidtagits med anledning av ett initiativ. Styrelsen ska minst en gång om året underrätta fullmäktige om de initiativ som har tagits i frågor som hör till

fullmäktiges behörighetsområde och om de åtgärder som har vidtagits med anledning av initiativen. I detaljmotiveringen (LF 1996-1997, s. 15) till 32 § kommunallagen specificeras även att kommunen ska informera om hur ärendena avgjorts samt vilka effekter besluten väntas få. Om kommunmedlemmar bestäms i 2 § kommunallagen.

I ärendet behöver även bestämmelserna i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland beaktas. I 20 § bestäms att ett ärende som har inletts hos myndigheten skall behandlas utan ogrundat dröjsmål och såvitt möjligt upptas för avgörande inom tre månader från den dag då ärendet inleddes. För de ärenden som inte har upptagits till avgörande före utgången av denna tidsrymd, skall tjänstemannen eller annan som handlägger ärendet årligen uppgöra och tillställa myndigheten en redogörelse över varför ärendena inte upptagits i tid. En myndighet skall på en parts begäran ge en uppskattning om när ett beslut kommer att fattas samt svara på förfrågningar om hur behandlingen framskrider.

Enligt 26 § 1 mom. förvaltningslagen ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Myndigheten skall i detta syfte skaffa den information och den utredning som behövs för att ärendet skall kunna avgöras. I 38 § 1 mom. bestäms att ett förvaltningsbeslut ska vara skriftligt och i 40 § stadgas om motivering av beslut.

I det underlag som landskapsregeringen har tagit del av har frågan om initiativtagarnas ställning som kommunmedlemmar berörts. Landskapsregeringen konstaterar att den frågan förefaller ha klargjorts genom att det konstaterats att initiativtagarna är kommunmedlemmar i enlighet med 2 § kommunallagen. Landskapsregeringen har dock inte själv utrett om så är fallet utan förlitar sig på den dokumentation som har tillhandahållits.

Landskapsregeringen konstaterar att det inte i kommunens underlag framkommer att kommunen har slutbehandlat de inlämnade initiativen genom ett skriftligt och motiverat beslut. Ytterligare har ingen dokumentation tillhandahållits som skulle visa att kommunstyrelsen underrättat fullmäktige om initiativen på det sätt som bestäms i 32 § kommunallagen.

Med beaktande av ovanstående uppmanar landskapsregeringen kommunen att slutbehandla initiativen samt att se över de interna processerna för hantering av initiativ.

Tillämpade lagrum

4 och 32 §§ kommunallag (1997:73) för landskapet Åland
